

VIVAT ACADEMIA

sekretariaat :

em. jacqmainlaan 126

1000 brussel - tel. 02-218 68 20 - pr 000-0429238-13

verantwoordelijk uitgever :

lic. hugo hermans

oude kerkstraat 56, 2000 antwerpen

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING

te LEUVEN

Op **zaterdag 23 mei 1981** te 15.00 uur
in de Kleine Aula van het
Maria-Theresiacollege

Colloquium

„WAT KAN DE VLAAMSE ACADEMICUS VERWACHTEN VAN DE JAREN 80 ?”

(Programma zie verder.)

BETAAL UW BIJDRAGE voor het academiejaar 1980-'81 door storting op postrekening 000-0429238-13 van Verbond der Vlaamse Academici, Emiel Jacqmainlaan 126, 1000 Brussel. Vermeld de afdeling waartoe U wil behoren, indien U **niet** geografisch bij de afdeling van uw woonplaats wenst te worden ingedeeld. De bijdragen blijven onveranderd: steunende leden 1000,- fr. of meer, gewone leden vanaf het zesde jaar na promotie 500,- fr., pas-afgestudeerden de eerste vijf jaar na promotie 200,- fr., dienstplichtigen 200,- fr., bijkomende leden, ook academici in hetzelfde gezin, per persoon 100,- fr. Vergeet niet bij de overschrijving duidelijk de bestemming te vermelden. De bijdrage kan ook aan de plaatselijke afdeling worden betaald.

De gelden zullen worden verdeeld over de centrale administratie en de lokale afdelingen. Deze behouden echter het recht in verband met het peil der lokale activiteiten, verplichtend of vrijblijvend, een bijkomend lidgeld of zogenaamd „clubgeld” te vragen. Meer bijzonderheden worden verstrekt op de jaarlijkse algemene ledenvergadering.

WERF NIEUWE LEDEN, aldus maakt U het V.V.A. sterker. Zo kan het meer doen voor de Vlaamse zaak in het algemeen en voor de zaak der academici in het bijzonder.

Het CENTRAAL SEKRETARIAAT is open op **dinsdag** en **donderdag** van **9.00** tot **17.00 uur**.

WAT KUNNEN WIJ VERWACHTEN VAN DE JAREN TACHTIG ?

Dagelijks staan de kranten vol onheilsboodschappen. Krisisberichten wisselen elkaar af, alsof de „doorgaans welingelichte bronnen” elkaar de loef willen afsteken met de somberste voorspellingen en de zwartste tijdingen. De Belgische Staat heeft duidelijk financiële moeilijkheden, en niemand steekt dit onder stoelen of banken. Berichten over bedrijven die moeten afslanken worden in de verf gezet, om ze te doen passen in de algemene pessimistische (?) stemmingmakerij (?). Overal verschijnen angstaanjagende cijfers over de toenevende werkeloosheid.

Hoe deze berichten ook worden geëvalueerd, niemand kan ze zonder meer naast zich neerleggen. Evenmin kan worden beweerd dat de zaken er nog precies zo voorstaan als tien jaar geleden. Maar wie kan voldoende afstand nemen van al deze detailgegevens om ze in de juiste verhoudingen te zien en er enig begrip uit te distilleren? En wie kan dan nog één stapje verder gaan en een min of meer zinvolle voorspelling doen voor de situatie binnen 10 jaar?

Enkele al dan niet geloofwaardige voorspellingen worden regelmatig via de media verspreid:

- de „chips” zullen ons werk overnemen;
- driekwart van de werknemers zullen rechtstreeks door de staat betaald worden;
- niemand zal nog langer dan 20 uur per week „werken”; hierdoor zal de vrije-tijds-industrie een geweldige expansie kennen;
- België zal ophouden te bestaan, en nog slechts een representatieve funktie in de vele internationale instellingen vervullen;
- de Vlaamse Staat zal ongehinderd een ongekende economische bloei tegemoetgaan.

Wie enigszins tracht door te denken, uitgaande van deze veronderstellingen, komt tot verbluffende conclusies.

Wat kan het V.V.A. in deze bijdragen?

Ook het V.V.A. dient zich over deze situatie te bezinnen, niet in het minst omdat dit één van zijn statutaire opdrachten is. Het leek dan ook een aangewezen oplossing om dit voor alle leden samen te organiseren, en wel op de Jaarlijkse Algemene Vergadering. En om dit toch wel veelomvattende onderwerp vanuit uiteenlopende gezichtspunten te belichten, zal dit in de vorm van een **colloquium** gebeuren. Verschillende sprekers zullen de vraag „Wat kan de Vlaamse academicus verwachten van de jaren 80?” vanuit hun eigen specialisatie, vanuit hun eigen inzichten benaderen. Op basis van de conclusies van dit colloquium kan dan een programma voor het V.V.A. en voor de afdelingen worden opgesteld, waarbij met enig realisme rekening wordt gehouden met de concrete verwachtingen voor de komende jaren.

Tijdens het colloquium en de statutaire vergadering loopt een **alternatief programma**: een deskundig geleid bezoek aan de Leuvense bezienswaardigheden. Blikvanger van deze rondleiding is natuurlijk het Groot Begijnhof, dat nu op de kerk na, bijna volledig gerestaureerd is. Van deze stad-in-de-stad, met de rustig voortkabbellende Dijle tussen de vele typische laat-gotische huisjes, gaat een onbeschrijflijke aantrekkingskracht uit op de argeloze bezoeker, die van het jachtige stadsleven in een oase van middeleeuwse bezinning (en studie!) duikt. Deze wandeling door de oude hoofdstad van het hertogdom Brabant start eveneens om 15.00 uur aan het Maria-Theresiacollege.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit programma uw belangstelling kan opwekken en verwachten U en uw vrienden op 23 mei e.k. in Leuven.

J. Convents, afdeling Oost-Brabant

PROGRAMMA VAN DE JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING

op **zaterdag 23 mei 1981** te Leuven

15.00 uur : **Colloquium „Wat kan de Vlaamse academicus verwachten van de jaren 80 ?”** in de Kleine Aula van het Maria Theresiacollege.

Inleiding en konklusies : prof. dr. Piet De Somer

Het onderwerp wordt vanuit drie standpunten belicht

- **de (r)evolutie van wetenschap en techniek**, door prof. R. Van Overstraeten
- **de sociale ontwikkelingen**, door prof. dr. J. Van Steenberghe
- **de politieke verwachtingen**, door prof. dr. J. Maton

Koffie tijdens de pauze.

17.30 uur : **Algemene Ledenvergadering**, Kleine Aula

18.30 uur : **Receptie ten stadhuize**, aangeboden door het Stadsbestuur.

19.30 uur : **Banket en gezellig samenzijn**, Salons George, (Hogeschoolplein) met zang- en dansgelegenheid. Wie in de gepaste stemming wil meezingen, brengt zijn codex of studentenliederboek mee.

PROF. DR. PIET DE SOMER, algemeen voorzitter van het V.V.A.

Prof. dr. Piet De Somer, rektor KUL en hoogleraar in de bacteriologie, virologie en immunologie werd op donderdag 23 april 1981 door de leden van de Centrale Raad te Antwerpen eensgezind tot algemeen voorzitter van het V.V.A. verkozen. Hij volgt in die functie dr. med. André Van Lerberghe op, die ruim zes jaar voorzitter is geweest.

Wij bieden voorzitter Piet De Somer onze allerharterlijkste gelukwensen. Wij willen hem niet louter als een boegbeeld beschouwen, maar geloven vast dat zijn rektorale ervaring hem zal toelaten het V.V.A. op gepaste wijze te leiden in zijn strijd voor de algemene Vlaamse en de meer bijzondere academische belangen.

Onmiddellijk aansluitend en met dezelfde geestdrift danken wij ook uittredend voorzitter dr. med. André Van Lerberghe om het vele geduldige werk dat hij in de afgelopen zes jaar met nooit aflatende aandacht en met typisch Westvlaamse trouw ten bate van onze vereniging heeft verricht. Ook zijn eega willen we in deze dank betrekken, zij die hem voor zovele vergaderingen moest missen of ..vergezellen.

CENTRAAL BESTUUR V.V.A.

Dagelijks Bestuur

Voorzitter :

prof. dr. Piet DE SOMER, Leuven

Ondervoorzitters :

dr. jur. Daniel GLAS, Brugge

lic. t.h. Pol JONGBLOET, Mechelen

Penningmeester :

ir. Erik BRINCKMAN, Antwerpen

Algemeen sekretaris :

lic. sc. inf. Leo DEKLEERMAEKER,
Sint-Genesius-Rode

Oud-voorzitters :

dr. med. Karel GODDEERIS, Marke

prof. dr. jur. Walter OPSOMER, Antwerpen

dr. med. Piet CARPENTIER, Antwerpen

dr. med. André VAN LERBERGHE, Kortrijk

Raadsleden :

lic. ek. w. Fernand BRIEVEN,
Sint-Genesius-Rode

dr. jur. Jan DEBEUCKELAERE, Schilde

lic. kl. fil. Walter DE GRYZE,
Sint-Martens-Latem

de. med. Marc DONCK, Roeselare

lic. fys. Milka TOMBAL-GRELA, Hasselt

ir. Frans HENDRICKX, Sint-Truiden

ir. Paul MEULEMANS, Brussel

h. ing. Pol VEREENOOGHE, Ardoeie

Centrale Raad

lic. kl. fil. Mia BAECKELANDT, Kortrijk

lic. Germ. fil. Frans BALLEGEER, Kortrijk

dr. jur. Willy VAN DEN BERGHE, Oudenaarde

lic. gesch. Carl BILLIET, Boezinge

lic. kl. fil. Erik BLONDEEL, Ieper-Zillebeke

dr. jur. E. CARNEWAL, Gent

ir. Leo CALLENS, Aalter

ir. Jan CONVENTS, Bertem

ir. Rik DAENEN, Kermt

lic. h. k. w. Hans DENORME, Oostende

dr. jur. Roger DEVRIENDT, Brugge

lic. t. h. Mil HERBOTS, Sint-Amands

apot. Emiel HOET, Schilde

lic. jur. Rik HONORE, Kortrijk

dr. med. Lud D'HOORE, Oostende

lic. p. & s. Jan VAN HOVE, 's Gravenwezel

lic. Christ D'HUYVETTER-SWINNEN, Kapellen

apot. Raoul LAMENS, Ruisbroek

lic. Germ. fil. Ferre MOLLET, Brugge

ir. Pierre PAUWELS, Roeselare

dr. jur. Helga DE SADELEER-COENE, Brecht

dr. jur. Michel VANBUUL, Tongeren

lic. Germ. fil. Guido VAN DE WIJNGAERT, Sint-Niklaas

WERKDOKUMENT JANUARI 1981 :

NAAR EEN DAADWERKELIJKE VERRUIMING VAN DE V.V.A.-AKTIVITEITSVELDEN

In het begin van dit jaar heeft de Algemene Voorzitter, dr. med. André Van Lerberghe de leden van de Centrale Raad verzocht over de in hoofding geciteerde problematiek na te denken en de bevindingen liefst schriftelijk en in de Centrale Raad mede te delen. Een paar interessante analyses worden hieronder weergegeven. Vooraf echter eerst de probleemstelling zoals ze werd ingeleid door onze algemeen sekretaris.

I: INLEIDING door lic. sc. inf. Leo Dekleermaeker

Het VVA wil naar buitenuit de geautoriseerde tolk zijn van de opinie van alle Vlaamse intellectuelen, in alle aangelegenheden die het bestaan en de ontwikkeling van het Vlaamse Volk aanbelangen.

In deze eerste paragraaf van art. 3 van de Verbondsstatuten is mijns inziens zeer duidelijk de meest-geëigende opdracht van het VVA verwoord: het is er een van *opnieuvorming en voorlichting, van alarm slaan en protesten formuleren*.

In deze rol heeft het VVA, door zijn stellingnamen en waarschuwingen, door zijn moties en mededelingen, een niet onbelangrijke bijdrage geleverd tot het politiek en cultureel mondig maken van de Vlaamse volksmassa.

Ik moge nog maar eens de persmededelingen in herinnering brengen die het VVA, als radikaal-Vlaamse drukingsgroep, in een zeer recent verleden, de wereld heeft ingestuurd in verband met de voor Vlaanderen zo onrechtvaardige staatshervorming die in augustus 1980, midden de meest-verregaande publieke onverschilligheid door het parlement werden gejaagd.

Als inwoner van de Vlaamse corridor-gemeente bij uitstek, zal ik zeker de laatste zijn om af te zien van dergelijke eigentijdse politiek-kulturele formuleringen en situeringen van de fundamente van ons volksbestaan.

Het VVA mag op dit stuk zeker niet aflaten !

Maar wil het VVA, met het oog op de toekomst, ook daadwerkelijk tegemoetkomen aan de gerechtvaardigde belangen van het Vlaamse Volk, dan moet het ervoor waken dat, in alle omstandigheden, het intellectueel potentieel van ons volk beveiligd en bestendig wordt. Ook dit is een VVA-taak, die niet los mag worden gezien van de hierboven aangehaalde opdracht, maar die binnen de huidige maatschappijvernieuwende context zelfs een nieuwe dimensie heeft gekregen.

Het politiek-maatschappelijke gebeuren is momenteel in een dergelijke stroomversnelling terechtgekomen, dat de politieke opties die men vandaag de dag al dan niet pleegt te formuleren, reeds lang voorbijgestreefd zijn op het ogenblik dat ze in concrete acties moeten worden omgezet.

De publieke opinie en het politieke establishment is zich daarenboven heden ten dage maar al te weinig bewust van de ingrijpende veranderingen die voor de deur staan op het stuk van maatschappelijke ontwikkelingen en verhoudingen. In het bewustmakingsproces terzake heeft de academicus een belangrijke en verantwoorde rol te vervullen.

Het VVA kan, in de gegeven omstandigheden, dan ook niet voorbijgaan aan een ernstig gewetensonderzoek m.b.t. de bijzondere taak die de academicus toevertrouwd krijgt in de op gang zijnde mutaties van het informatietijdperk.

Hoe het groeide.

Hoewel deze problematiek voorheen wel eens terloops of in de marge in een of andere VVA-stellingname was terechtgekomen, moet Steenokkerzeel 1975 - één jaar na het „andere” Steenokkerzeel” - toch ontegensprekelijk beschouwd worden als een mijlpaal inzake haar VVA-behandeling.

Op 8 november 1975 werd inderdaad voor het eerst, op

initiatief van de gouw Brabant, een jaarlijkse Algemene Ledenvergadering georganiseerd rond het centrale thema: de rol en de plaats van de academicus in de samenleving.

Bij deze gelegenheid hield dr. A. Bonte een referaat over tewerkstelling na de universiteit, terwijl er achteraf in twee sectievergaderingen gelijktijdig gepeild werd naar de plaats van de academicus in de openbare dienst en in de industrie (deze gespreksgroepen werden geleid door lic. J. DE TROYER en ir. R. DE RIJCKER).

De werkgroepen kwamen tot het besluit dat de Vlaamse academicus in openbare dienst, maar ook in de private bedrijfsmiddelen, kwantitatief zowel als kwalitatief onvoldoende aan zijn trekken kon komen; de wens werd uitgedrukt dat het VVA zich zou beraden over de wijze waarop de Vlaamse academicus op het gebied van zijn beroepsactiviteiten het best kon worden verdedigd.

Binnen de algemene ledenvergadering zelf werd toen gesteld dat het VVA terzake zijn verantwoordelijkheid moest opnemen, het probleem in al zijn facetten diende te bestuderen om waar nodig de belangen van de jonge afgestudeerden daadwerkelijk en krachtig te verdedigen, in het belang van de hele Vlaamse Volksgemeenschap.

Het onderwerp werd in het ViVat-nummer 20 (aug. 1976) bij de VVA-leden „warm” gehouden door een bijdragen van dr. A. Bonte over „de academische arbeidsmarkt” en door een verslag van uw dienaar over de mogelijke oprichting, binnen de Centrale Raad van een werkgroep die zich meer speciaal zou bezighouden met de specifieke belangen van de Vlaamse academici.

Twee „items” kregen hierbij een meer speciale aandacht: het aspect voorlichting-dienstverlening en het aspect onderwijsvernieuwing; en voor beide werden een aantal actiemiddelen op niet-exhaustieve wijze opgesomd en toegelicht.

Eind 1976 werd in de schoot van de Centrale Raad een werkgroep „Universitaire Problematiek” opgericht, onder leiding van ir. R. De Rijcker en met als leden dr. jur. D. Glas, lic. ec. R. Wardenier, lic. sc. L. De klermaeker, apot. G. Delang en dr. med. P. Carpentier.

Een inleidende vraag welke deze groep zich stelde was: „behoort het tot de taak van het VVA deze problemen aan te snijden en kan het deze problemen wel praktisch aan”?

Eerlijkheidshalve dient toegegeven dat er inzake het tweede deel van deze vraag vanuit de Centrale Raad weinig logistieke steun is gekomen.

Na een eerste „brainstorming” heeft de groep in een tweede werkvergadering een basis van werkdocument voorbereid, dat aan de Centrale Raad werd voorgelegd.

De werkgroep hield zich voor niet in te gaan op de typische verdediging van de beroepsbelangen, noch op de techniek van de universitaire instellingen. Men stelde dat beide items eerder als raakvlakken van de problematiek moeten beschouwd worden, en dat hun behandeling best overgelaten wordt aan specialisten ter zake.

In het document-De Rijcker, genoemd naar de auteur en de mentor van de groep, wordt wel gezocht naar een algemene omschrijving van wat de academicus nog van anderen kan onderscheiden en er wordt in gepoogd om, uitgaande van deze omschrijving, besluiten te trekken over zijn plaats en functie.

De vraag werd gesteld naar de verantwoordelijkheid van de afgestudeerden in een maatschappij die zo anders, zo complexer is geworden.

Men ging ervan uit dat men zich als academici moest beraden en over de maatschappij als zodanig, én over de bijzondere taak die wij er in te vervullen hebben.

Er werd gesteld dat dit geen werk is van één persoon, van één werkgroep, maar van een generatie en van jaren!

In de marge van de problematiek dienen verder nog de volgende initiatieven geciteerd:

- „Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen”, toespraak van min. R. Vandekerckhove tijdens de Algemene Ledenvergadering 1977 te Gent.
- „Werk(loos) na de universiteit”, mededeling en statistiek, door het Ministerie van Wetenschapsbeleid, in ViVat nr. 24 (sept. 1978).
- „Universiteit en Gemeenschap”, academische rede van rektor P. De Somer, tijdens de Algemene Ledenvergadering van 1978 te Antwerpen.
- „Over Pluralisme” door prof. dr. Herman-Emiel Mertens - die zich ondertussen ook bij de werkgroep was komen vervoegen -, in ViVat nr. 28 (sept. 1979)
- „Universitair onderwijs vandaag en morgen” academische rede door rektor L. Verhaegen, tijdens de Algemene Ledenvergadering 1979 te Diepenbeek.
- „Van centen en cijfers”; (1) (over de universitaire rekencentra), in ViVat nr. 29 (december 1979)
- „1980: De informatiemaatschappij biedt zich aan en Vlaanderen slaapt nog!” door uw dienaar, in ViVat nr. 32 (december 1980)

Werkbasis voor verdere acties in dit specifieke VVA-domein

Als werkbasis voor verdere VVA-acties op dit stuk (wie ook de initiatiefnemer terzake moge zijn: één persoon, een C.R.-werkgroep of het geheel van de leden) stellen

wij de hiernavolgende lijst voor. Deze nota's zijn een synthese van het De Rijcker-dokument, aangevuld met elementen uit publikaties en mededelingen, vermeld in hogervernoemd overzicht, die met betrekking tot deze problematiek binnen het VVA verspreid werden.

Vooreerst willen wij duidelijk stellen dat het hier gaat om een specifieke VVA-opdracht; art. 3, paragraaf 2 van de VVA-statuten bepaalt inderdaad expliciet dat :

„het VVA zich zal bekommeren om de problematiek in verband met het universitair onderwijs en met de toekomstmogelijkheden van de academici, evenals met de verantwoordelijkheid van de academici in de maatschappij”.

Wij moeten ons als academici dus beraden én over de maatschappij als zodanig, en over de bijzondere taak die wij erin te vervullen hebben.

I. DE MAATSCHAPPIJ

1. Karakteristieken

- De maatschappij wordt complexer; het individu heeft een plaats in verschillende ingewikkelde structuren.
- De informatie over alle disciplines krijgt in brede lagen een ruime verspreiding.
- Het kennen van de academicus is minder dan vroeger 100 % esoterisch.
- Het algemeen ontwikkelingspeil ligt hoger.
- De kritische zin is meer verspreid.
- Nieuwe samenlevingsvormen worden in het vooruitzicht gesteld.

2. Normatieve kenmerken

Wij willen de maatschappij: democratisch, volksverbonden, pluralistisch.

II. DE ACADEMICUS IN DE MAATSCHAPPIJ

1. Kwantitatief facet

- Van universitaire wildgroei naar universitaire nulgroei en intellectuele contraceptie.
- Onvoldoende democratisering van het universitair onderwijs.
- Universitaire werkloosheid en onderbenutting.
- Kontingentering van de universiteitsbevolking, strengere selectie, numerus fixus, cumulatie.
- Stelselmatige achteruitstelling van het zuiver Vlaamse universitaire potentieel.

2. Kwalitatief facet

- Democratisering betekent niet nivellering; de selectie moet dus streng zijn.
- Specifieke opleiding moet gepaard gaan met een voldoende algemene kennis en met een ontwikkeling van de zin tot communicatie.
- Een aantal factoren werkt de devaluatie van de universitaire titels in de hand.
- De toename van het aantal universitaire en de ermee gelijkgestelde instellingen zonder rationalisering en optimalisering tengronde komt de kwaliteit van de opleiding niet ten goede.
- De toename van de kennis en de ermee gepaard gaande differentiatie van specialisaties tast de universaliteit van de opleiding aan en bemoeilijkt interdisciplinaire contacten.
- Als waarborg voor de gemeenschap dat bepaalde functies met de nodige vakbekwaamheid worden uitgeoefend, moet men voor deze functies academische diploma's eisen.

III. ROL VAN DE ACADEMICUS IN DE MAATSCHAPPIJ

1. Voor hemzelf

- Hij moet voldoende grondig de gekozen discipline beheersen.
- Hij moet voldoende antennes hebben naar buiten om zijn plaats te zien in het geheel en algemene informatie uit andere disciplines te kunnen verwerken

2. Voor de gemeenschap

- Hij moet als deskundige voldoende diepte hebben.
- Hij moet interdisciplinair kunnen samenwerken.
- Hij moet de hoofdgegevens uit de eigen discipline bevattelijk kunnen doorgeven aan derden, zowel in de samenwerking met andere academici als bij het doorgeven van informatie naar een ander niveau.

Ziedaar een aantal themata waarrond ons inziens een globale VVA-visie kan ontwikkeld worden, die moet leiden tot een soort manifest m.b.t. deze specifieke problematiek.

De vraag is of het VVA hiervoor wel voldoende voorbereid, uitgerust en gestructureerd is.

Uit mijn persoonlijke ervaring inzake voorafgaande acties kan ik wel opmaken dat onvoldoende doorstroming van ideeën vanuit de afdelingen naar de C.R. toekomen. De onderneming beperkt zich uitsluitend tot een, zij het zeer nuttig, denkwerk zonder concrete voorstellen

naar buitenuit, wat een grootsopgezette aanpak op termijn vleugellam maakt.

Met moet regelmatig kunnen uitpakken met stellingnamen inzake problemen die in de onmiddellijke politiek actualiteit liggen: de onderwijsdialoog, het studiebeurzenstelsel, de Vlaamse universitaire achteruitstelling, ...enz. Vraag is of het VVA in de huidige omstandigheden wel dicht genoeg bij de fundamentele beleidsbeslissingen staat, om ze te kunnen aanvoelen en om daar op het meest opportune ogenblik te kunnen op inspelen.

Van onze oud-algemeen voorzitter prof. dr. Walter Opsomer ontvingen we een van filosofische stellingen uitgaande analyse die we hieronder gaarne laten volgen.

II: BIJDRAGE van prof. dr. Walter OPSOMER

Er is wat bestaat: „Das Sein”: het behelst wat past, wat ontbreekt, wat overmatig voorhanden is.

Er is wat zou moeten bestaan: „Das Sollen”: het behelst wat past, wat behoort „quod debet”. Dit laatste zo volledig mogelijk verwezenlijken is doel en streven.

Wat zou moeten bestaan.

A. Over de beperkte oppervlakte van vier en een halve provincies die „Vlaanderen” heten, kan op grond van ervaringen en statistiek zeer dicht benaderend worden berekend, hoeveel universitair gevormden (in elke wetenschapstak) een werkgelegenheid kunnen vinden, die geheel of gedeeltelijk beantwoordt aan de inhoud van het diploma.

Cfr ter zake: „Universitaire werkloosheid en onderbenutting” en „Kontingentering van universiteitsbevolking - Strengere selectie, numerus clausus of fixus”.

B. Wie zich geroepen voelt of meent universitaire studies te kunnen aanpakken, neme de kosten ervan ten zijnen laste. Het is dwaas het geld van de gemeenschap zonder meer gratis ter beschikking te stellen.

Waarom?

1. Wat gratis wordt bedeed wordt doorgaans niet naar zijn echte waarde geschat. De mens is zo: hij eerbiedigt slechts dat waarvoor hij heeft gewerkt en gezwoegd.

2. Wie van huis uit het geld ontvangt maar het misbruikt door de vereiste studie-inspanning niet op te leveren, worde na drie mislukte proeven (voor eenzelfde leerstof) het „Concilium abeundi” toegestuurd.

3. Wie ongegoed de studiekosten niet vereffenen kan, bekome een jaarlijkse rijkslening, waarvoor hij schuldenkentenis ondertekent en meteen een belofte het ont-

leende te zullen terugbetalen in de loop van zijn latere loopbaan. Een gunstige rente kan worden bedongen. Ook hier, bij falen, het „concilium abeundi”.

Cfr ter zake: „Demokratisering is geen nivellering”. „De selectie weze streng” en „Onvoldoende democratisering van het universitair onderwijs”.

C. De kern van de aangelegenheid ligt in de noden waaraan moet worden voldaan. Het gaat niet om een rijk studieprogramma waarin men 101 studie-objekten vindt opgesomd. („Kijk eens! Wat een „Menu” bij ons!) Die uitgedijde keus van mogelijkheden ontstaan uit intellectuele stof-splitsingen wordt een euvel! Het wordt voor de student een legpuzzel uit 200 legstukjes, ergo zeer moeilijk!

De verklaring van het ontstaan ligt dikwijls hierin: om aan Prof. X een volle bezetting van lesuren te bezorgen wordt een bijzonder leerstof-onderdeel voorwerp van een afzonderlijke cursus. Prof. Y die eenzelfde hunker koestert zal zijn kollega steunen. Later zal X ook Y steunen. De „do ut des”-politiek!

Best zou passen aan instellingen en ondernemingen te vragen:

1. welke vaklui worden gezocht;
2. welke studie door deze moeten zijn voltooid om 90 % te voldoen aan de noden;
3. welke vakken (in elke discipline) vermeld in de leerstofflijst beantwoorden aan de noden en eisen.

Het overmatige, en de tekorten, zouden blijken uit de bekomen antwoorden.

Cfr ter zake: „De informatie over alle disciplines krijgt in brede lagen een ruime verspreiding”.

„Als waarborg voor de gemeenschap dat bepaalde functies met de nodige vakbekwaamheid worden uitgeoefend, moet men voor deze functies academische diploma's eisen”.

D. De huidige doorsneemens wordt b.m.v. radio, T.V., kranten en tijdschriften elk uur bestookt met inlichtingen en toelichtingen. Theoretisch is het uitmuntend bedoeld, maar praktisch is het soms verbijsterend te vernemen wat hiervan wordt in een gewoon volksbrein.. (Gegevens eigen aan een gebeuren worden vermengd met elementen van een andere gebeurtenis.) Deze vergissingen ontdekt men niet alleen bij ouderen, slachtoffers van een verwaarloosd jeugdonderricht, maar ook bij volksmensen die in de dertig-jaar-laag leven. Er ontbreekt nog veel in de geestelijke opbouw van ons volk.

Wie en wat zijn hiervoor verantwoordelijk? Vele factoren hebben er onbetwistbaar fout aan. Ergens ook de hoger gevormde intellectuelen. Eenmaal het beoogde peil bereikt is wordt hun gedrag dikwijls bepaald of door een

ongewilde onbesuisdheid, of door een eigzinnige zelfvoldaanheid, of door een concentriciteit die niet meer sociaalvoelend is. Ze bezigen het jargon van hun vak, onbegrijpbaar voor leken, en deze zijn alle anderen die niet doorheen hun discipline werden geloofst. In het voorbijgaan weze onderstreept dat het hoe langer hoe meer schijnt te worden aanvaard, dat franse naamwoorden en werkwoorden (vooral deze laatste) met een Nederlands staartje worden gesierd om als Nederlandse waar te gelden. Wie deze baksels met rood wil onderstrepen in krant en tijdschrift krijgt een rozijnenbrood onder ogen ! Dat is dan taal-verloedering van jewelste !

Van de gouvvoorzitter van Brabant, ir. Paul Meulemans, kwam een vinnige reaktie van stevige autokritiek die we niet onvermeld konden laten.

III: BIJDRAGE van ir. Paul MEULEMANS

Het is een feit dat art. 3 „Doelstellingen”, goed blijft en behartenswaardig, onder voorwaarde dat men de drie elementen gelijk en gelijktijdig bekijkt.

In het voorgestelde werkdokument krijgt men enigszins de indruk dat de waarde en het belang van punt 1 van art. 3 vooral gelegd wordt op de eerste regel, nl. de geautoriseerde tolk zijn van de opinie van de Vlaamse intellektuelen en dit wordt verduidelijkt door de aangehaalde middelen: alarm slaan, protesten formuleren, verkondigen van stellingnamen, waarschuwingen, moties, mededelingen, enz.

Maar beseft men dan niet dat moties en protesten die wel alarm slaan, oer-versleten zijn indien ze geen nieuwe stelling, geen originele konklusie, geen verhelderende voorlichting geven - en dan nog. Vergeet men niet te veel het vervolg van art. 3: gepaste voorlichting, nationaal bewustzijn verdiepen en funderen, sterke solidariteit rond de Nederlandse kulturele waarden.

Hebben wij wel voldoende gedaan aan degelijke en grondige voorlichting van de V.V.A.-leden, aan vorming van nationaal bewustzijn, aan aktiveren en stimuleren rond de Nederlandse kulturele waarden? De afdeling Brussel heeft de laatste acht jaren gepoogd het te doen en kende met de spreekbeurten in een cyclus „Vlaamse Beweging” steeds meer sukses dan met wat ook. Misschien is men in Brussel meer gesensibiliseerd.

In het algemeen komt het echter over alsof men aan vermoeidheid lijdt en bang is nog op deze nagel te kloppen.

Nochtans zijn er veel mogelijkheden. Zo waren o.a. de monografieën van H. Borginon en P. Beeckman die het V.V.A. uitgaf, een goede aanloop en voorzeker zouden nog andere van deze brochures mogelijk zijn, ook blijvend buiten de detail-bespreking van lamentabele staatshervorming.

Kunnen wij dan niet laten horen en verdedigen dat we onszelf beschouwen als behorend tot de Nederlandse Stam, kunnen we in deze tijd van schromelijke, praktische geïntitutionaliseerde economische benadeling van Vlaanderen geen monografie over dit onderwerp uitgeven? Het aktuele staaldossier bewijst voldoende dat Wallonië ons in zijn val wil en zal meeslepen. Wij hadden ons dit al vroeger door een economisch deskundige moeten laten uitleggen.

Kunnen wij geen stelling nemen tegenover de kulturele ontaarding en het wegwerpen van gelden voor initiatieven die geen kulturele verheffing meebrengen, maar eerder de kultureel in een administratief keurslijf dwingen, om nog niet te spreken van de slogans waarmee zogezegde kulturele werkers uithollen en misvormen.

En zelfs op het gebied van de taal: na zoveel jaren Nederlandstalig onderwijs is Vlaanderen op het gebied van taalgebruik nog achter: verouderd en arm taalgebruik, geen woordkeuze, geen zin voor de eigen karakteristieken van het Nederlands. Dit alles wijst op de blijvend slechte kwaliteit van het onderwijs, dat steeds zwakker wordt in plaats van te verbeteren. Het wordt ook in de hand gewerkt door het schabouwelijke Nederlands dat alles wat officieel is nog schrijft, hoewel toch veel zogezegd Vlaamse intellektuelen nu overal hun rol spelen. Ook hier worden wij door het Belgisch bestel benadeeld.

En zo kunnen we voorbeelden blijven geven. Hier moet het V.V.A. toch blijvend op hameren en dan niet door moties maar door konstante voorlichting en beïnvloeding van zijn leden. Nochtans, zoals ik reeds schreef, krijgt men dikwijls de indruk dat men beschaamd is het te doen en opziet tegen de laksheid van zoveel leden die liever deze problematiek vergeten. Nog steeds „la trahison des clerics”.

Akkoord: de maatschappelijke evolutie moet bijgehouden worden en een gewetensonderzoek over de taak van de academicus is nodig. Maar dan schrik ik van zekere stellingen van de heer Bonte, die de academicus bijna alleen ziet als een gespecialiseerd technicus en die niet ontevreden is dat de universitair toch nog gemakkelijker aan een broodwinning geraakt, al is het dan in lagere bedieningen. En dit terwijl men herhaald de bedrijfsleiders hoort klagen over de ontoe-

reikendheid van de mogelijkheden van veel afgestudeerden. De nivellering in de universitaire opleiding heeft veel kwaad gedaan, maar ze werd zeker mede veroorzaakt of in de hand gewerkt door de nivellering in het sekundair onderwijs en door het gebrek aan gehalte van een groot aantal kandidaten. Beseft men nog wat een academicus in feite is, een man met stuwende ideeën, met stijl en cultuur en geen vakidioot!

Ik vrees dat de opsommingen onder de titel: „De maatschappij en de academicus in de maatschappij” te veel beïnvloed zijn door slogans van externe oorsprong. We mogen ons niet laten verleiden de terminologie te gebruiken van hen die de geesteswaarden van de academici niet gaarne erkennen zoals bv. bepaalde politici, syndikalisten en halfgevormden. De opsommingen raken wel de problematiek, maar we moeten ervoor zorgen ze in de juiste kontekst te plaatsen en niet in de terminologie van anderen.

Is het ondanks de verheven uiteenzettingen die men herhaaldelijk in alle kringen hoort, niet in-droevig in het jarenlange contact met veel ex-universitair te moeten vaststellen hoe weinig talrijk de „**academici**” onder hen zijn, hoe weinig verheven boven het materiële, hoe zeer uit op onmiddellijk profijt, erger nog, hoe weinig geïnteresseerd in geesteswaarden. Hoe dikwijls zien we bij hen een echte verloochening van elke academische geaardheid.

Ik weet dat de autonomie van de afdelingen heilig is. Toch zouden we beter en meer centraal moeten werken. Aldus zouden bepaalde themata, centraal voorbereid met bereidwillige voordrachtgevers, moeten doorgevoerd worden naar de afdelingen. Uit een vooropgesteld programma kan een lijn naar voren komen die méér aan de V.V.A.-verstandhouding zal doen dan vele verklaringen.

Maar in elk geval mag men zich niet beperken tot één enkele der doelstellingen. Eerst kome allicht de academicus: zijn vorming, zijn bijzondere waarden, het vereiste peil, maar dit alles dan geplaatst in het perspectief van zijn opdracht in de Nederlandse Gemeenschap, met wat dit medebrengt én aan verantwoordelijkheid, én vooral aan inzet.

Ook van de hand van onze onvermoeibare medewerker Pol Jongbloet ontving de algemene voorzitter onder vorm van brief een bijdrage waarin enkele kernachtige real-politieke vragen worden gesteld.

IV: BIJDRAGE van lic. t. h. Pol JONGLBOET

Het citaat uit de statuten (art. 3. par. 1) laat inderdaad niet de minste twijfel toe en het zal U ook niet verwonderen dat het mij vooral pleziert dat de statuten duidelijk spreken over „volk”. Het is dus duidelijk dat het V.V.A. de volks-nationalistische **filosofie** moet aankleven. Het moet daarbij zo veel mogelijk, maar m.i. niet ten allen prijze, buiten de partij-politieke tegenstellingen blijven. Het V.V.A. heeft dus zeer zeker als eerste en voornaamste taak naar buiten toe, het aandachtig en kritisch volgen en beoordelen van **alle** beleidsbeslissingen van de politici. Daarentrent moet het eventueel stelling nemen en opiniëren. Tevens reken ik het tot de essentiële opdracht van V.V.A., alleen of samen met andere Vlaamse verenigingen, maximaal en op de meest diverse wijzen, bij te dragen tot de stimulering, zo mogelijk de voltooiing van de Vlaamse Beweging in haar breedste betekenis. Natuurlijk om dit op een „geautoriseerde” wijze te kunnen doen zou het V.V.A. beter tien maal zoveel leden tellen als nu, maar dit is dan DE taak, naar binnen toe.

Overgaande naar het volgende citaat uit de statuten, nl. art. 3 par. 2: „Het V.V.A. zal zich bekommeren om de problematiek in verband met het universitair onderwijs en met de toekomstmogelijkheden van de academicus, evenals met de verantwoordelijkheid van de academicus in de maatschappij” en vooral naar „de werkbasis voor verdere acties op dit specifieke V.V.A.-domein” heb ik heel wat vragen ...

Stellen we opnieuw de kernvraag van de werkgroep De Rycker: „Wat kan de academicus nog van de anderen onderscheiden in de maatschappij?”. Tot mijn ontgoocheling moet ik vaststellen dat het antwoord hierop enkel kan zijn: de academicus heeft een langere en normaal dus ook een kwalitatief hogere beroepsvorming genoten. Naar mijn gevoelen kan dit onderscheid zich dus enkel situeren binnen de beroepsuitoefening. De maatschappelijke weerslag van de academische vorming (van alle academici) is enkel de neerslag van algemene beleidsbepalingen. Die algemene beleidsbepalingen zijn bv. welk diploma wordt vereist voor het uitoefenen van een bepaald beroep, welk zijn de grenzen waarbinnen een bepaald beroep zich situeert, wat wordt van de studenten vereist voor het behalen van een bepaald diploma of nog, hoeveel beoefenaars van een bepaald beroep worden gevormd per jaar? Dus de verantwoordelijkheid van de academicus t.o.v. de maatschappij als zodanig ...? Iets helemaal anders is natuurlijk de verantwoordelijkheids**zin** of de opdracht die een academicus

ZICH ten opzichte van zijn gemeenschap aanmeet ... maar daaromtrent kan het V.V.A. alleen maar vrome wensen formuleren....

Ik verwijs dus, wat die verantwoordelijkheid t.o.v. de maatschappij aangaat, ook terug naar mijn eerste paragraaf, nl. „het aandachtig en kritisch volgen en beoordelen van **alle** beleidsbeslissingen van de politici, daaromtrent eventueel stelling nemen en opiniëren". Het is voor mij dus duidelijk dat V.V.A., indien het art. 3 par. 2 van de statuten wil nakomen, een **onderwijsdoctrine** moet opbouwen, en deze doctrine moet toetsen aan het gevoerde onderwijsbeleid. In dit verband moet ik toch enkele vragen kwijt...

1. Is de vermenigvuldiging van de universitaire instellingen in Vlaanderen tijdens de „golden sixties" geen fundamentele vergissing geweest? Was onze Vlaamse achterstand op dit vlak echt niet anders op te lossen? De gelukkige opsplitsing van Leuven in 1968 kwam toch duidelijk te laat...

2. Werd de zo noodzakelijke als gerechtvaardigde democratisering van het onderwijs in Vlaanderen (in België) niet op een totaal verkeerde wijze doorgevoerd (nl. op basis van het subsidiestelsel per leerling, verdeeld over de beide netten...)?

3. Is het bestaan van beide (of meer) netten in lager en middelbaar (en hoger?) onderwijs niet een historisch gegroeide anomalie, die best zou worden omgebogen? ... (Pluralisme - Tolerantie - Volwassenheid)

4. Kan en/of moet er iets gedaan worden aan het kwalitatief peil van het onderwijs dat, naar algemeen erkende mening, dalende is?

Heeft het V.V.A. zich reeds daarover gebogen? Moet het dit te doen? Kan het daaromtrent tot een globale visie komen? Heeft het daaromtrent reeds vroeger stelling genomen?

Gezien het feit dat de academici **één** eindresultaat daarstellen van het hele onderwijsbeleid, wordt heel veel bepaald door dit beleid zelf en hangt de plaats en de functie van de academicus in de maatschappij heel nauw samen met dat beleid. Indien V.V.A. met die plaats en die functie begaan is, en statutair moet het dat zijn, kan het zich m.i. niet onttrekken aan een visie op dit beleid. Het spreekt voor zich dat die visie dient te stoeien op het gemeenschappelijk belang in zijn geheel en niet het minst mag gericht zijn op kaste- of korporatistisch eigenbelang.

In dezelfde gedachtengang pleit ik er voor dat V.V.A. zich **niet** zou inlaten met de strikt materiële belangen van de academicus. Dit is het domein van de beroepsverenigingen. Trouwens hebben, en dit is ook nog

steeds de stelling van Dr. Bonte, de academici van alle deelgroepen in de maatschappij nog steeds de beste kansen op de arbeidsmarkt. In een goed of normaal funktionerende maatschappij zal de academicus, zijn opleiding waardig, zichzelf waar maken en het minimum aan verdediging dat hij nodig mocht hebben, zeker vinden binnen zijn beroepsvereniging.

Ziedaar, Geachte Voorzitter, de bedenkingen die ik mij maak omtrent dit werkdokument. Ik weet dat ik hiermede niet heb bijgedragen tot een nieuwe tekst of de verbetering van de bestaande... Ik zou het trouwens nefast en gevaarlijk vinden, grote schema's en plannen te ontwikkelen rond deze problematiek, plannen die we achteraf toch niet waar kunnen maken. Ik geef graag toe dat ik tot diegenen behoor die „vanuit de Centrale Raad weinig logistieke steun" hebben verleend. Ik ben er mij van bewust dat ik aandrang op verwerving van visie en beleidsopties in een zeer delikate en explosieve materie, waarrond de discussie echt niet gemakkelijk is. Het lijkt mij nochtans de meest aangewezen weg voor het V.V.A. om tot zinnige resultaten te komen, die ik U (en mij) van harte toewens.

Ook voor vrije beroepen biedt de
Drukkerij Strobbe pvba te Izegem
een volledige keus

Formulieren van algemene aard
Beroepsgerichte formulieren
Ontvangstbewijzen
Dagboeken
Kaartsystemen
Buro-accessoires
Enveloppen
Klassement

(051) 30 23

Kasteelstraat 1 - 8700 Izegem

BEDENKINGEN BIJ DE STAATSHERVORMING 1980 (II)

door Pol Jongbloet, Vertegenwoordiger V.V.A. bij het Egmontkomitee.

Wanneer ik, na de goedkeuring van de grondwetsherziening in de zomer 1980, inderdaad veel meer opteer voor het separatisme als basisoptie voor de Vlaamse Beweging, liever dan te blijven ijveren voor een wazig blijvende vorm van federalisme, dan is dat vóór alles omdat ik er, juist door die grondwetsherziening, van overtuigd ben dat het voortaan enkel kan gaan, ofwel om het belang van het Vlaamse volk, ofwel om het bestaan van de Belgische Staat. Beiden zijn niet meer te verzoenen. Lang heeft men het over Vlaanderen gehad als over „moeders hoekje in het Belgische vaderhuis” ... Dit is definitief voorbij. Daartoe is de Waalse heerszucht te groot, het Belgische staatsbestel te heberig en het Vlaamse politieke doorzicht te klein geweest.

Wanneer de heer Schiltz schrijft (Vivat Academia nr. 32) „de feitelijke machtsverhoudingen in België zijn de laatste twintig jaar volkomen omgeslagen” heeft hij natuurlijk gelijk, alleen gaat het hier niet om de feitelijke maar om de politieke macht ... en op dat vlak is er niet zoveel veranderd. De beide grondwetsherzieningen hebben er juist voor gezorgd dat de feitelijke machtsverhoudingen **niet** in politieke macht konden worden omgezet ... Dit is inderdaad gebeurd met de actieve medewerking van de Vlaamse politici uit alle traditionale partijen... Men kan natuurlijk stellen dat België zonder de Vlamingen niet meer te besturen valt, maar zolang België het doel op zich blijft is men afhankelijk van het akkoord van de andere met alle konsekwenties daaraan verbonden. Het is enkel wanneer de Walen zullen voelen dat het menens wordt met ons onafhankelijkheidsstreven, dat zij tweemaal zullen nadenken alvorens zij het staatsverband zullen laten springen. Zelfstandigheid zit er natuurlijk ook voor hen in, maar dan zullen zij opnieuw harder moeten leren werken, of zou het echt zo verlokkelijk zijn, opgedeeld te worden in een tiental Franse departementjes? ... De Waalse politici, en die kennen toch wel iets van politiek, zouden driemaal nadenken... Maar natuurlijk, zolang die onnozele Vlamingen blijven aandringen op „verstandig” samenleven, zolang is er voor de Walen geen vuiltje aan de lucht... Dat dit niet de schuld van de Walen is, is evident. Dat het wettelijke Belgische staatsverband, waarin wij Vlamingen ons hebben laten inkapselen, een inherente kapitale hinderlaag is voor onze ontplooiing, is even duidelijk. Separatisme lijkt mij dus helemaal geen vlucht vooruit, maar wel de enige

zinnige tactische opstelling die ons rest om de Walen tot rede te brengen en de toekomst van onze kinderen wat veiliger te stellen.

Dat Brussel in deze conceptie een probleem vormt is vanzelfsprekend. Maar stellen dat Brussel blindelings, mee met Wallonië in de onafhankelijkheid of voor de aanhechting bij Frankrijk zou kiezen, lijkt mij niet meer zo zeker. Indien het nu meteen zou moeten beslissen, wellicht nog wél, maar daar zijn we nog niet aan toe en met verloop van tijd zal hoe langer hoe duidelijker blijken dat Wallonië en Brussel elkaar, buiten de taal, niet zo heel veel te bieden hebben. Het zal Hugo Schiltz ook niet ontgaan zijn dat zelfs Manu Ruys van het dagblad voor staatskundige, maatschappelijke en economische belangen, openlijk zijn twijfels uit over de keuze die Brussel zou maken bij het uiteenspatten van België. Het is toch alom bekend dat het **opportunisme** DE Brusselse eigenschap bij uitstek is en die zou dan ook mijns inziens normaal spelen, wars van elke ideologie. Onomstootbaar staat **vooralsnog** vast dat Brussel op en midden in Vlaams territorium ligt. Na de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar zou daar snel verandering in kunnen komen indien het F.D.F. er te St.-Genesius-Rode in slaagt de brug te slaan naar Waals Brabant. Dan wordt Brussel inderdaad een Franstalig bruggenhoofd in Vlaanderen. Vooralsnog is dit niet het geval. Dus louter nationaal territoriaal bekeken zou Brussel zich uit de (deel)-staat Vlaanderen moeten losmaken. Het grote gevaar zou natuurlijk komen van het internationale forum en van het Quai d'Orsay te Parijs in het bijzonder. Het spreekt voor zich dat la francité er aardig wat energie en centen zou voor over hebben om Brussel als haar meest noordelijke stad te verdedigen. En Frankrijk betekent in het Europa der staten niet niets... Maar ontwikkelt de Vlaamse beweging binnen de Europese instellingen kontakten met de Angelsaksers, de Skandinaviërs, de Duitsers en de Nederlanders? Wordt daar rekening mee gehouden, wordt daar werk van gemaakt? Gelezen binnen de Vlaamse staat en mede genegocieerd door die staat, kan Brussel toch een volwaardig Europees statuut krijgen. Een statuut, sui generis, maar mede te bepalen door de Vlaamse staat zodat de Brusselse Vlamingen vanzelfsprekend volwaardig aan bod komen. Toekomstmuziek? ... Misschien, misschien niet... Er is dus geen sprake van de Vlamingen in Brussel

weerloos uit te leveren... Meer zelfs, indien er te Brussel nog slechts 1 % inwoners Nederlands zou spreken, dan nog is en blijft Brussel zowel historisch als territoriaal Vlaams en zou het fout zijn Brussel op te geven. Of we er zouden in slagen het te behouden is een andere vraag. Trouwens, krijgen we straks een eerbaar statuut voor de Vlamingen te Brussel? Wat er ook van zij, Brussel is en blijft praktisch de hoofdstad van Europa en vooral, mede dank zij die titel, bekleedt Brussel de derde plaats op de wereldlijst van steden gerangschikt naar hun belangrijkheid voor de nieuwsmedia. Dergelijk forum geeft men niet zomaar uit handen. Het zou ons jaren tijd kosten alvorens we onze nieuwe hoofdstad enige internationale bekendheid zouden kunnen doen verwerven. Hugo Schiltz zal beter dan wie ook, weten dat de middelen ter realisatie van dit alles, klaarblijkelijk niet voor handen zijn. Het is spijtig genoeg zo dat de meeste Vlamingen, ook en misschien vooral de academici, zich moe vechten voor korporatistische groepsbelangen en de mogelijkheden van het geheel gewoon niet in het visier krijgen... De Vlaamse reflex ontbreekt. Wie zich echter de discussies rond het federalisme twintig jaar geleden herinnert, weet even zo goed dat de middelen ter verwezenlijking van het federalisme er toen ook niet waren. Ondertussen hebben wij de federalistische ideologie zo laten verloederen en verminken dat niemand er nog in gelooft. De grondwet garandeert de Walen én de pariteit én de financiële en economische

roofbouw op Vlaanderen in een staat die **amper voor 15 %** is gefederaliseerd. Hoe kan men in dergelijke omstandigheden tot een eerlijk vergelijk komen? Waarom zouden de Walen wat dan ook nog toegeven. Zonder het separatistische alternatief kan dat niet, dat staat vast. Dat via het separatisme geen enkel probleem in se wordt opgelost is al even duidelijk, alleen vallen we dan terug op normale politieke mogelijkheden en zijn we verlost uit de dwangbuis die wij onszelf hebben laten aanmeten. Dat bepaalde materies verder op wereld-, Atlantisch- of Europees vlak zullen moeten behandeld worden spreekt voor zich. Wat driehonderdvijftigduizend Luxemburgers, vijf miljoen Denen of vier miljoen Noren aankunnen, kunnen toch vijf miljoen Vlamingen ook aan of niet soms? Dat dit alles niet voor morgen is, is zonneklaar. Het is ook niet de gemakkelijkste weg. Alle gevestigde en pseudo-gevestigde machten, ook en vooral in Vlaanderen zullen wel gaan dwars liggen. Bij wijzigingen lopen zij immers allen enig risico en hun enig devies is nu: „het zal onze tijd wel duren”. Dat bij drastische oplossingen, na verloop van tijd zou blijken welke zware tol Vlaanderen aan de Belgische staat heeft betaald is een toekomstbeeld dat hen niet zal bekoren. Zij weten zich echter nog vrij veilig want, en hier kom ik terug tot het grote gelijk van de heer Schiltz, hoeveel Vlamingen en vooral hoeveel academici hebben enig besef van wat de jongste grondwetsherziening eigenlijk inhoudt?...

CONCERT VLAAMSE MUZIEK

Uniek Concert Vlaamse muziek „Van Benoit tot heden” - 21 mei - Elisabethzaal - Antwerpen

Al te zelden komen de Vlaamse componisten en hun werk, dat al te weinig gekend is en niet de verdiende uitstraling geniet, in het traditionele concertwezen en op radio en televisie aan bod.

Daarom heeft het ANZ (Algemeen Nederlands Zangverbond) in samenwerking met de Vlaamse Televisie en BRT-3 het initiatief genomen om onvoldoende gekend werk van Vlaamse componisten door Vlaamse professionele musici te laten uitvoeren en daardoor meer bekendheid te verlenen.

Dit concert, dat georganiseerd wordt met de steun van de ASLK, vindt plaats op donderdag 21 mei a.s. te 20.15 uur in de Kon. Elisabethzaal te Antwerpen.

Op het programma staan: 3^e symfonie van Hendrik Waelpuut, de Adagiolieder (Felix Timmermans) van Renaat Veremans en de 7^e Symfonie van August L. Bayens.

Uitvoerders zijn: dirigent Frits Celis, soliste Ria Bollen en de Philharmonie van Antwerpen.

Plaatsen voor dit unieke concert kan men bekomen aan de kassa van de Kon. Elisabethzaal - Astridplein - Antwerpen of telefonisch 031/33.84.44 (iedere dag tussen 12.00 uur en 18.00 uur).

PARTIKELS

M.B. in **DOORBRAAK** van 3 februari 1981 :

„Wallonië kost aan Vlaanderen per dag één miljard”

Op 22 januari hield het Davidsfonds als uitgever een perskonferentie. Om het nieuwe boek van dr. M. van Haegendoren voor te stellen: **Schatplichtig Vlaanderen.**

We hadden nog de gelegenheid niet het boek te lezen. We zijn voornemens er later op terug te komen. We achten het echter nu al nodig een vaststelling van de schrijver te vermelden. Hij komt tot het besluit dat **Wallonië aan de Vlaamse belastingbetalers per dag 1 miljard kost.**

Dit is een onthutsend feit. Dringt de zware ernst ervan tot ons volle bewustzijn door? **Per dag 1 miljard!** Te dragen door een zes miljoen Vlaamse mensen. Dit betekent gemiddeld voor ieder Vlaming (van kind tot gepensioneerde) 166 fr. **Elke dag!**

Uit vele studies die de laatste tijd openbaar werden gemaakt, is duidelijk geworden dat de economische toestand van Vlaanderen van zo'n aard is dat het aan de algemene crisis het hoofd kan bieden. Vlaanderen wordt echter meegesleurd naar een algemeen failliet. Omdat het door gebonden te liggen aan de Waalse economie, zijn mogelijkheden misbruikt ziet. Het heeft last van een staalcomplex.

Er is slechts één uitweg: het schuchter begin van regionalisering moet sterk worden doorgedreven tot volledig federalisme: elke gemeenschap moet instaan voor de eigen economie, daar maatregelen voor treffen en **zelf voor de financiering** ervan **verantwoordelijk zijn**: economische en financieel federalisme.

En Brussel?

Zopas heeft dhr. R. Stouthuyzen een ontleding ruchtbaar gemaakt van de Brusselse economie. Zijn besluit komt hierop neer: Brussel is op zichzelf niet leefbaar, ook niet als volwaardig gewest. **Brussel kan niet zonder Vlaanderen.** Op Wallonië moet het geen staat maken. Het

Walenland vecht zelf tegen economische teleurgang. In de huidige omstandigheden kan Brussel alleen op Vlaanderen rekenen. Ook het Frankofone Brussel moet dit beseffen.

Waarschuwing

Kenners van de Brusselse toestanden verzekeren dat vele Brusselse mensen dit beginnen in te zien en een neiging vertonen om zich meer naar Vlaanderen te keren. Maar tevens wordt o.m. door minister Chabert een campagne ingeluid voor een algemene tweetaligheid te Brussel. Om van de Vlamingen opnieuw bereidwillig tolken te maken? De predikanten van die tweetaligheid moeten eerst de Frankofonen aan het verstand brengen dat voor hen de tijd is gekomen om Nederlands te leren en aan de Brusselse Vlamingen recht te laten wedervaren. En voor de verfranste Vlamingen te Brussel om naar Vlaanderen weerom te keren.

L.V.D. in **DE MORGEN**

van vrijdag 19 december 1980:

„Onder academici” (sic)

Antwerpen - Als U niet wist dat er zo iets als een Verbond van Vlaamse Academici bestond, dan weet U het nu. Dat verbond is een klubje van dames en heren die een academische titel voeren, hetgeen wil zeggen dat ze bvb. doctor in één of andere wetenschap zijn. Ze zijn misschien wel weinig talrijk, maar daarom nog niet bescheiden. In hun mededelingenblad lees ik dat: „Vlaanderen nood en recht heeft op zijn intellectuelen. Waar beter dan in het Verbond kunnen ze zich verzamelen om hun volk te dienen en zijn noden te leren kennen...?”

Om dat noden leren kennen en volk dienen in de praktijk om te zetten komen de Vlaamse Academici van Antwerpen zeer regelmatig samen. Meestal dinsdags en

en altijd in het salon van het deftige Rubenshof aan de Groenplaats. Op die „Ontmoetingen” - want zo noemen wij dat - wordt meestal ook een eminent spreker uitgenodigd. De onderwerpen zijn meestal van politieke of sociale aard. Maar soms wil men wel eens de volksere toer opgaan. En zo mocht Prof. Dr. M. Debackere, titularis van de leerstoel Farmacologie en Toxicologie van de Huisdieren aan de Rijksuniversiteit Gent, vorige dinsdag een praatje komen houden over „Doping in de Sport”.

„Waarover gaat het vanavond?” hoorde ik de ene academicus vragen. „Over doping, geloof ik”, antwoordde de andere. De plaatselijke voorzitter, ook een eminent academicus, kwam naar mijn status informe-

ren. „Geen academicus? Hazo, van De Morgen”. Dat was een vermelding aan het publiek waard. Grote, verwonderde ogen alom.

Dan mocht Debackere er in onvervalst Westvlaams tegenaan gaan. Het publiek amuseerde zich. Alleen, het duurde nogal lang, en het napraten in de benedenzaal kwam duidelijk in gevaar. De konsumpties moesten pas bij het verlaten van het salon worden betaald. Mijn „Triple” kostte 55 frank.

Noot van de Redactie: waarom vervalt de „nieuwe” socialistische pers telkens in de oude zerpe toon als het gaat om overtuigde Vlamingen? Neen, de B.S.P. is nog niet dood.

S. SZONDI in **EIGEN AARD BERICHTEN** n° 53 van maart-april-mei 1981:

„Propaganda voor de Vlaamse Scholen”

Hieronder vindt U een bondige statistiek van de bevolkingsontwikkeling zowel in het Nederlandstalig als in het Franstalig onderwijs te Brussel vanaf 1968.

In beide taalstelsels ziet u een jaarlijkse achteruitgang, weliswaar groter bij het Nederlandse onderwijs, maar dit komt op de eerste plaats doordat de vreemdelingen de Franse scholen blijven bevoorraden.

A. KLEUTERONDERWIJS

B. LAGER ONDERWIJS

- schooljaar -

Nederl.	Frans		Nederl.	Frans
6 141	41 994	1968—1969	15 150	85 299
6 085	42 288	1969—1970	14 993	86 737
5 833	42 776	1970—1971	14 679	86 978
5 654	42 543	1971—1972	14 373	87 340
5 570	41 972	1972—1973	13 777	86 790
5 600	42 398	1973—1974	13 238	86 083
5 450	42 262	1974—1975	12 557	85 677
5 401	42 773	1975—1976	11 839	84 625
5 137	41 954	1976—1977	11 310	83 391
4 937	40 052	1977—1978	10 637	82 289
4 435	37 101	1978—1979	10 117	81 136
4 377	36 213	1979—1980	9 535	79 792
4 625	?	1980—1981	8 972	?

Naast deze vaststelling komt er een tweede en zeer belangrijke vaststelling, die feitelijk weinig gekend is in Vlaamse kringen en die alles samengenomen, op dit ogenblik niet meer te verklaren is, nl. de grote aanwezigheid in de Franse scholen van kinderen uit Vlaamse en tweetalige gezinnen.

Zie hier de toestand in het schooljaar 1978-1979 (de laatste enquête).

TOTALE BRUSSELSE SCHOOLBEVOLKING	Frans Onderwijs	Nederl. Onderwijs
kinderen komende uit :	125 000 = 100 %	15 000 = 100 %
a. homogeen Nederlandse gezinnen	7 000 = 6 %	5 600 = 37 %
b. homogeen Franse gezinnen	43 000 = 34 %	700 = 5 %
c. taalgemengde gezinnen	20 000 = 16 %	3 200 = 21 %
d. vreemdelingen	45 000 = 16 %	500 = 3 %
e. gezinnen van buiten de Brusselse agglomeratie	10 000 = 8 %	5 000 = 33

A.K.V.S. SCHRIFTEN

Eind 1980 ontving ik met de post een keurig groen boekje dat de hierbovenvermelde titel droeg met daaronder ter verklaring „Mededelingen van de Stuurgroep van de Oud-A.K.V.S.-sers”. (A.K.V.S. betekent Algemeen Katholiek Studentenverbond) Het was het nummer 1 van november 1980.

De begeleidende nota sprak voor zichzelf en luidde als volgt :

Geachte Heer

Hierbij ontvangt U nummer 1 van de „A.K.V.S.-schriften” dat we met de hulp van enkele mecenassen zenden naar de ons bekende oud-A.K.V.S.-sers of weduwen van A.K.V.S.-sers en aan enkele vrienden.

Als oud-A.K.V.S.-sers, onafhankelijk van iedere groep, is ons doel te getuigen van het ideaal van onze jeugd.

Zonder een juist aantal te kunnen bepalen, beloven we U nog meerdere A.K.V.S.-schriften.

Indien U sympathiek staat tegenover dit initiatief, word dan lid of erelid van de oud-A.K.V.S.-groep en zet uw vrienden er toe aan dit ook te doen. Hoe meer aangeslotenen, hoe groter de mogelijkheid verdere schriften te laten verschijnen.

De leden en ereleden ontvangen de schriften gratis.

Wie zijn jeugd wil vergeten, zal ons dit nummer wel willen terugzenden.

Hij die, alhoewel geen oud-A.K.V.S.-ser, toch interesse en sympathie voor deze schriften heeft, kan zich als sympatisant melden. Mits in principieel een even grote bijdrage, krijgt hij ook onze publikaties.

De lidmaatschapsbijdrage bedraagt 250,-fr. De erelidmaatschapsbijdrage bedraagt min. 1.000,-fr. De bijdragen kunnen overgemaakt worden op rekening KB 437-6164801-04 van „Stuurgroep oud-A.K.V.S.”

In afwachting met vriendelijke groeten en hoogachting.

De Stuurgroep oud-A.K.V.S.

Ik heb het groene boekje doorbladerd en voor ik het wist was ik in de lektuur verzonken. Hic olim meminisse juvabit... Wat al jeugdige, popelende, ontroerende, beklemmende herinneringen... Zo is het allemaal begonnen en hoelang is de weg die reeds werd afgelegd. Dit alles te lezen is zich in de Vlaamse Strijd herbronnen. Warm aanbevolen.

P.J.C.

PAUL DAELS SCHRIJFT EEN FRANSE BRIEF

A la TELEVISION FRANCAISE 1. PARIS FRANCE

Mesdames, messieurs,

Votre émission du jeudi 5 mars dans la série « L'Événement » était consacrée à la Nouvelle Droite en Europe. Dans cette émission vous avez présenté le Pèlerinage annuel aux tombes de l'Yser comme une des grandes manifestations néonazies de l'Europe et qualifié les trente mille participants à la manifestation de néofascistes. Cette émission a soulevé une vague d'indignation en pays flamand.

En effet votre présentation des faits est totalement erronée et vexante pour un grand nombre de Flamands. Dès lors en qualité de comité organisateur des Pèlerinages annuels, nous protestons vivement.

Les pèlerinages de l'Yser sont issus directement de la tragédie de la Grande Guerre 1914-1918 où 24.000 jeunes Flamands ont laissé la vie (80 % des soldats belges tombés sur le champ de bataille); en premier lieu ils commémorent donc le sacrifice de ces soldats flamands.

La tour de l'Yser au pied de laquelle la rencontre annuelle a lieu, est un des plus émouvants monuments aux morts de la Grande Guerre et il porte dans ces flancs, en quatre langues - dont le français - le message « plus jamais de guerre ! », marque du caractère foncièrement pacifiste en démocratie des pèlerinages.

Que ces manifestations soient devenues au fil des années des sommets du mouvement flamand n'enlève rien à leur haute portée humaine; au contraire. C'est au front de l'Yser, pendant la première guerre mondiale, que le mouvement flamand a pris le caractère d'un véritable mouvement populaire et c'est là encore qu'est né le dynamisme qui a permis de poser les grands jalons de l'émancipation du peuple flamand. Ce mouvement

flamand auquel les Pèlerinages de l'Yser sont donc étroitement liés, est également, en essence, un mouvement démocratique et social.

L'erreur grossière qui déparait votre émission s'explique sans doute par le fait que depuis quelques années des groupuscules de néofascistes européens (ceux d'origines françaises vous sont sûrement connus) se rencontrent annuellement pendant l'été et ont pris la fâcheuse habitude de venir parader et mener leur propagande tapageuse à Diksmuide où les pèlerinages rassemblent une foule importante. Ces agissements n'ont évidemment rien à voir avec les Pèlerinages à l'Yser. Nous les avons publiquement condamnés, à diverses reprises, et nous avons réagi énergiquement aux tentatives d'infiltration, entre autres en refusant l'accès à la plaine du Pèlerinage aux drapeaux et aux emblèmes de ces groupuscules.

Le fait que vous avez confondu l'essentiel - une manifestation imposante et émouvante où en souvenir des héros de l'Yser, des dizaines de milliers de Flamands viennent se recueillir sur la situation et la destinée du peuple flamand - avec un phénomène marginal et accidentel - la présence de quelques dizaines de néofascistes, déclarés indésirables par les organisateurs -, ne plaide pas en faveur de la compétence ni de l'objectivité de vos informateurs.

Nous vous serions reconnaissants de rectifier l'erreur et restons à votre entière disposition pour une information plus ample.

Veuillez croire, Mesdames et Messieurs, à nos sentiments les plus sincères.

NOG EEN BRIEF

Beste V.V.A.-vriend,

U bent geen volksvreemd academicus, maar een vlaamsvoelend intellectueel. Dit betekent dat u een meer dan gewone belangstelling hebt voor onze Nederlandse taal en cultuur en dat u zich aan de instandhouding van het Nederlands in België gelegen gaat liggen. We zijn er stellig van overtuigd, dat het enige middel om als Vlamingen in Brussel, aan onze taalgrens en aan de kust stand te houden, de verspreiding van het AN is. Het moet ons intussen toch duidelijk geworden zijn, dat de numerieke meerderheid van de Vlamingen in België ons geen baat heeft gebracht. Alleen een kwalitatieve meerderwaardigheid kan en zal ons tot het stadium van gelijkwaardigheid kunnen brengen.

Onze vereniging spant zich al meer dan een kwart-eeuw in, om in het Vlaamse land het goede Nederlands te propageren; het tijdschrift en tweemaandelijks ledenblad „Nederlands van Nu” doet voortdurend aan taalzorg en taalvoorlichting. U vindt er boekbesprekingen in, taaladvies, antwoorden op lezersvragen en ook boeiende en onderhoudende lektuur over taal- en woordgeschiedenis.

U zult begrijpen dat we heel veel leden nodig hebben, 1° om als belangrijke drukkingsgroep onze stem te kunnen laten horen, telkens als er in ons land met de taal geknoeid wordt - en zoals u weet, gebeurt dat niet zo zelden -,

2° om ons tijdschrift en onze activiteiten op peil te houden. We menen er dan ook op te mogen rekenen, dat u als overtuigd Vlaming een trouw lid van de V.A.N. zult willen zijn. U kunt dit door voor 1981 het geringe bedrag van 250 fr. te gireren op prk. 000-0129578-83 van V.A.N. in Brussel. U kunt ook royaler steunen, als steunend lid, met een bijdrage van 500 fr. Als dank vermelden we dan uw naam in ons tijdschrift. Beschermende leden, die 1.000 fr. of meer betalen, krijgen bovendien een fiscaal attest, waardoor hun gift belastingsvrij wordt.

Ik heet u nu al welkom in de Vereniging Algemeen Nederlands en dank u bij voorbaat heel hartelijk.

dr. Frans Debrabandere, dr. Germ. fil., voorzitter V.A.N.,
lid V.V.A.

DE 54ste IJZERBEDEVAART

heeft plaats te

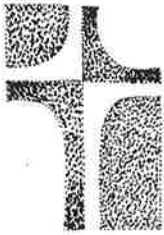
DIKSMUIDE op ZONDAG 28 JUNI 1981

met als thema

NIET LOSLATEN

BRUSSEL... RANDGEMEENTEN... VOEREN... KOMEN...

PERSONALIA

OVERLIJDENS

- **E.M. Frits BACCAERT**, licentiaat Letteren en Wijsbegeerte - Germaanse Filologie - Ere-Rijksinspecteur secundair en Hoger Onderwijs - Voorzitter Verbond Vlaamse Academici, afdeling Mechelen. Geboren te Mechelen op 10 februari 1913, werd er opgenomen in de vrede van de Heer op 2 mei 1981. Echtgenoot van Mevrouw Imelda Jans.

- **Gustaaf MENSCHAERT**, oudstrijder van 1940-1945, schoonvader en vader van Leo en Anita Vreys-Menschaert (V.V.A.-Brussel), geboren te Nederbrakel op 9.12.1911 en overleden te Brakel op 16.11.1980.

- **Jan VAN ROMPAEY**, doctor in de wijsbegeerte en doctor in de rechten, lid van het V.V.A.-Gent, gewoon hoogleraar aan de RUG en buitengewoon hoogleraar aan de KUL en de KULAK. Hij werd geboren op 27.7.1935 en kwam bij een auto-ongeval te Latem om het leven op 7.3.1981. Hij was onze academische spreker op de algemene ledenvergadering van 1976 te Kortrijk. We verliezen in hem een trouw medelid, een rechtgeaard Vlaming en een jurist en specialist in de rechts-geschiedenis van internationaal formaat. Wij nemen deel in de diepe rouw van zijn vrouw en zijn vier kinderen.

GEBOORTEN

- **EMILIE**, eerste kindje van Notaris en Mevrouw Dirk Van Haesebrouck, geboren te Kortrijk op 28.2.1981

- **HAROLD**, tweede kindje van dr. med. en Mevrouw Ameye, geboren te Kortrijk op 8.12.1980.

- **HELENE**, eerste kindje van apothekers Paul en Christina Gheysens-Vertussen, geboren te Kortrijk op 3.12.1980.

- **KATHY**, tweede kindje van dr. med. en Mevrouw J. M. Bergen, geboren te Kortrijk op 9.2.1981

- **LEEN**, derde dochter van apothekers R. Vanhaverbeke-S. Demey, geboren te Brugge op 15.12.1980

- **TOMAS**, kindje van lic. rechten Piet Van den Bon en Katleen Van haecht, geboren te Duffel op 30.12.1980.

HUWELIJKEN

- Dr. jur. Bruno Van Dorpe huwde op 11.4.1981 met dr. jur. Anne Moermans, dochter van notaris André Moermans te Kortrijk.

GELUKWENSEN

Uitgaande van de vereniging France - Hollande te Parijs, werd de 15e Prix Descartes toegekend aan het tijdschrift Septentrion, revue de culture néerlandaise, en aan zijn hoofdredakteur Jozef Deleu, dit ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het tijdschrift. Het gaat hier om een bijzonder hoge onderscheiding als teken van waardering voor de activiteiten ter bevordering van de culturele uitwisseling en de samenwerking tussen Frans- en Nederlandssprekenden.

AKWITA

design meubelen

KOOP EEN PRODUKT DAT RECHTSTREEKS DE VLAAMSE TEWERKSTELLING BEVORDERT

- AKWITA :
- Een nieuwe VLAAMSE firma produceert DESIGN MEUBELEN
 - Esthetisch en functioneel van vormgeving met ergonomische zitcomforten
 - De metalen structuur van de zetels is verwerkt in polyurethaan vormgegoten koudschuim en garandeert U een onbeperkte levensduur
 - Een Vlaams fabrikaat van het hoogste niveau, zowel de zetels in leders of stof naar keus
 - Salon- en eettafels in griekse marmer of travertin
 - Daarbij zetelstoelen zeer elegant in stof of leder, met veerstaal in de rug
 - Een groot succes ook het CHICAGO gamma, tafels, stoelen en zetels in essenhout, gebijst in kleur naar wens van klant

PHILADELPHIA

Vraag onze nieuwe catalogus met de nieuwe creaties sinds INTERIEUR 80 alsook de dealerlijst, en overtuig Uzelf in onze showrooms waar alle nieuwe modellen in verschillende uitvoeringen tentoongesteld staan.

A
absolute

KW
kwaliteit

I
internationaal

TA
toonaangevend

AKWITA pvba : Fabriek en showrooms
Fabriekskaa 1 (centrum) - 8500 KORTRIJK
tel : 056/35 15 71 - 35 72 64 priv. 051/30 15 09

Zaakvoerder : handelsingenieur Pol VEREENOGHE-CI. DE BRABANDERE